निहतकंटकं रामस्यवनवासदानात्तथा ॥ ७॥उदीच्याद्यस्तत्तद्दिशिप्रत्येकसिंहासनाधीश्वरायेचकेवलाः सिंहासनरहिताः॥ चात्याच्याअपरांताःद्वीपवासिनःसामुद्राःपोतवणिजः कोट्यासंख्यातानिरत्नानिहरंतु॥कोट्योपरांताइतिपाठांतरं॥ कोट्योरत्नानि अनेककोटिसंख्यरत्नानि॥यद्वा परांतास्तत्तद्दिगंतवासिनः सामुद्राः समुद्रद्वीपवासिनः॥८॥धर्मज्ञः ज्येष्ठाभिषेकरूपधर्मज्ञः धर्मकांक्षया ज्येष्ठानुवर्तनरूपधर्मलिप्सया मनसाजगाम सस्मार॥९॥ जगर्हे सर्वज्ञोपिकथमेवमनुचितेमांप्रवर्तयसीत्युक्तवानित्यर्थः॥१०॥विद्या

पित्राभ्रात्राचतेदत्तंराज्यंनिहतकंटकं॥तद्भुंक्ष्वमुदितामात्यःक्षिप्रमेवाभिषेचय॥७॥ उदीच्याश्चप्रतीच्याश्चदाक्षिणात्याश्चकेवलाः॥ कोट्यापरांताःसामुद्रारत्नान्युपहरंतुते॥८॥ तच्छ्रुत्वाभरतोवाक्यंशोकेनाभिपरिप्लुतः॥ जगाममनसारामंधर्मज्ञोधर्मकांक्षया॥९॥ सबाष्पकलयावाचाकलहंसस्वरोयुवा॥ विललापसभामध्येजगर्हेचपुरोहितं॥१०॥ चरितब्रह्मचर्यस्यविद्यास्नातस्यधीमतः॥ धर्मे प्रयतमानस्यकोराज्यंमद्विधोहरेत्॥११॥ कथंदशरथाज्जातोभवेद्राज्यापहारकः॥ राज्यंचाहंचरामस्यधर्मवक्तुमिहार्हसि॥१२॥ ज्येष्ठःश्रेष्ठश्चधर्मात्मादिलीपनहुषोपमः॥ लब्धुमर्हतिकाकुत्स्थोराज्यंदशरथोयथा॥१३॥ अनार्यजुष्टमस्वर्ग्यंकुर्यांपापमहंयदि॥ इक्ष्वाकूणामहंलोकेभवेयंकुलपांसनः॥१४॥ यद्विमात्राकृतंपापंनाहंतदपिरोचये॥ इहस्थोवनदुर्गस्थंनमस्यामिकृतांजलिः॥ ॥१५॥ राममेवानुगच्छामिसराजाद्विपदांवरः॥ त्रयाणामपिलोकानांराघवोराज्यमर्हति॥१६॥ तद्वाक्यंधर्मसंयुक्तंश्रुत्वासर्वेसभासदः॥ हर्षान्मुमुचुरश्रूणिरामेनिहितचेतसः॥१७॥ यदित्वार्यंनशक्ष्यामिविनिवर्तयितुंवनात्॥वनेतत्रैववत्स्यामियथार्योलक्ष्मणस्तथा॥१८॥

स्नातस्य सर्वविद्यानंतरभाविस्नानयुतस्य रामस्य॥ मद्विधः चरितब्रह्मचर्यादिः॥११॥ रामस्य स्वमितिशेषः॥ हेभगवन्नेवंविज्ञाय धर्मन्याय्यं वक्तुं इह सभायामर्हसि नेदृशमन्याय्यमित्यर्थः॥१२॥१३॥१४॥ ननु त्वन्मात्राप्रयासेन राज्यसंपादनादस्माभिरेवमुक्तमतआह॥यद्वीति॥ वनदुर्गस्थं वनरूपदुर्गस्थं॥१५॥ द्विपदां मनुष्याणां वरःश्रेष्ठोराजास्यराज्यस्येतिशेषः॥१६॥मध्येकविवाक्यं तद्वाक्यमिति॥१७॥सर्वथास्वस्यराज्यचिंतानास्तीतिप्रतिपादकंपुनर्भरतवाक्यं यदिति॥१८॥